

paa nogen som helst Maade skulde være fremmelse og have Udgifter for at blive undervist i Ribe, finder jeg urimeligt, det kan jeg ikke gaa med til, selv om Lovforslaget bliver vedtaget, hvad jeg vil haabe det ikke gør, i alt Fald ikke paa det foreliggende Grundlag.

Th. Nielsen: Den ærede sidste Taler, det ærede 5te Medlem for 9de Kredss (S. Jensen) var ikke tilfreds med, at jeg blidelig havde smeltet sammen med det øvrige Flertal angaaende Ribe. Jeg skal dog minde den ærede Landstingsmand om, at jeg er Repræsentant for den Egn, og han ved jo nok, at man ogsaa til en vis Grad har Lov til at repræsentere Lokaltiteterne, men jeg mener da desuden ogsaa, at den ærede Ordfører har givet ganske gode Grunde for at vælge Ribe By. De ere anførte i Betænkningen, og han har jo nu med Varme dvælet mundtlig herved, saa jeg antager, at der fra den Side er sagt omtrent, hvad der kan siges. Jeg vil haabe, at de Grunde, den ærede Ordfører har anført for Ribe, ere stærke nok til at overvinde Modstanden hos de sagkyndige eller i det mindste hos nogle af de sagkyndige mod Ribe. Jeg er nemlig ikke blind for, at der fra sagkyndig Side er kommet forskellige Indvendinger mod Ribe, men det kan der for øvrigt ogsaa komme mod Silkeborg. Jeg skal bl. a. anføre, at jeg kan tænke mig som en af de vigtigste Grunde mod Ribe — og jeg har allerede hørt en Jugl synge derom — at man er bange for, at naar der ikke skal være Dvælseskole, saa er Ribe en for fattig By, saaledes at dens Skolevæsen er ikke i en saa monsterværdig Orden, som det vil være i en mere velstaaende By. Jeg bemærkede udtrykkelig, at det samme maatte kan siges om Silkeborg. Vi maa jo ikke overse, at Forslaget i dets Oprindelse ikke gik ud paa, at Eleverne skulde henvises til den egentlige Kommuneskole, men derimod til en Dvælseskole. Det er meget muligt, at naar man vil fastholde, at de skulle henvises til Borgerstolen og have deres Dvælselse der, kan der komme stærke Indvendinger baade mod Ribe og Silkeborg. Som sagt, jeg vil haabe, at den ærede Ordførers varme Begyndelse for Ribe maa være stærk nok til at overvinde Modstanden mod Ribe, hele Udvalget har jo været enig derom med Undtagelse af den sidste ærede Taler.

Jeg skal for øvrigt, idet jeg væsentligt er enig med den ærede sidste Taler paa de andre Punkter, dog ikke undlade at bemærke, at der sikkert nok fra sagkyndig Side vil

komme stærke Indvendinger imod at forlade Dvælseskolen, jeg er selv tilbøjelig til at følge det ærede Flertal paa det Punkt, men jeg er ikke blind for, at der er ret gode Grunde, der tale for Dvælseskolen, og da navnlig den, at Seminariet er jo ikke i mindste Maade Herre over, hvorledes Skolevæsenet i vedkommende By er indrettet. Der er jo ogsaa, man vælge hvilken By man vil, naturligvis baade gode Lærere og mindre gode Lærere og Lærere, som ingenlunde kunne tjene som Mønster for vordende Lærere, men det, som man egentlig dog tilføjer ved Dvælseskolen, er, at det kan være en Mønsterkole, hvilket forudsætter, at Seminariet er Herre over dets Skoleplan og gennem Ministeriet tillige Herre over, at de bedste Præster ansættes ved Skolen, men det er jo hverken Seminariet eller Ministeriet Herre over ved en Borgerkole. Det er en svag Side derved, men for Resten erkender jeg som sagt med det ærede Flertal, at der er nogen Fare baade ved en mindre Skole som Dvælseskole, og ved at man gør nogle Børn i altfor stærk Grad til en Art Prøveklude for den vedkommende Lærere. Det erkender jeg, men man maa heller ikke være blind for den anden Side af Sagen, at rent pædagogisk set, naar der er saa megen Tale om en praktisk Uddannelse, vil en Dvælseskole i mange Maader have Fortrinnet. Jeg kan tænke mig en Maade, paa hvilken denne Mangel, at Seminariet ikke har nogen Indflydelse paa Borgerkolens Indretning, noget kunde afhjælpes, nemlig derved, at Overlæreren, i det mindste en af Overlærerne — i en mindre By vil der vel kun være en — tillige blev forbunden med Seminariet, saa at der altsaa blev en vis Forbindelse mellem Overlæreren og det vedkommende Seminarium. Det var jo en Maade, paa hvilken man kunde tænke sig at afhjælpes de Mangler, som ville komme til Stede, og jeg tror i Birkeligheden ogsaa, at det nødvendigtvis maa ske paa en saadan Maade, at der bliver en Forbindelse mellem Kommuneskolen og Seminariet, da der ellers vanskeligt vil naas noget, der kan kaldes en praktisk Uddannelse, som de ville have nogen Nytte af. — De øvrige Endringer, som Mindretallet har stillet, har jo den ærede Ordfører for Mindretallet omtalt, og dem skal jeg ikke komme videre ind paa.

Jeg skal kun gøre et Par yderligere Bemærkninger om, hvorfor Mindretallet er imod selve Sagen. Naar en Del af de sagkyndige og vel navnlig Kvinderne, altsaa Lærere, lægger overordentlig Vægt paa denne Normalstole, og man i det hele taget mener, at det er nødvendigt at skabe en saa-